

BESKRIVELSE af NEONATALKLINIKKEN

JULIANE MARIE CENTER - RIGSHOSPITALET

Kursist

Neonataalklinikken, GN, er en højt specialiseret afdeling for intensiv neonatologi.

Neonataalklinikken har 33 senge og 1000-1200 indlæggelser pr. år. Cirka 75% af indlæggelserne sker fra Rigshospitalet (fødegangen, fødeklubben, barselgangen, øvrige afdelinger på Rigshospitalet), mens resten er overflyttelser fra fødesteder eller lokale børneafdelinger.

Klinikken varetager specielt behandling af:

- Børn med meget lav fødselsvægt
- Respiratorbehandling af nyfødte
- Behandling af børn med misdannelser og kirurgiske sygdomme i samarbejde med Børnekirurgisk klinik
- Behandling af børn med hjertemisdannelser i samarbejde med børnekardiologer og hjertecenteret
- ECMO-behandling af børn fra hele Danmark
- Intensiv behandling af større børn op til 2 år i samarbejde med Børneafdelingen og Børneanæstesiologisk klinik
- Afhentning af svært syge nyfødte børn samt børn op til cirka 2 år fra hele landet, Grønland og Færøerne.

Afdelingens organisation og opbygning

Neonataalklinikken er en del af Juliane Marie Centret. Afdelingen befinder sig i Rigshospitalets sydfløj på 2. sal omfattende afsnittene 5023, 5024 og 5021.

Afdelingen består af:

Klinikledelsen: overlæge, professor Gorm Greisen og oversygeplejerske Mette Andersen.

Klinikråd: Klinikledelsen + overlæge Finn Jonsbo samt afdelingssygeplejerske Lisbeth Steenberg og afdelingssygeplejerske Lene Fredbo.

18 læger:

2 overlæger, Gorm Greisen og Finn Jonsbo

Gorm Greisen er uddannelsesansvarlig overlæge.

Derudover er der 16 læger ansat:

8 faste afdelingslæger: Mette Arrøe (pt. Orlov), Susan Bodé, Steen Hertel, Anne-Mette Bæk Jensen, Helle Leth, Jes Reinholdt, Thorkild Jacobsen, Jesper Steensberg

4 afdelingslæger ansat i ekspertuddannelsesstillinger, p.t. Marianne Dahl (Odense), Linda Vad Petersen (Skejby), Linda Pedersen (Hvidovre), Torsten Lauritsen (børneanæstesi)

2 kursister efter gammel ordning (8 mdr) og 2 kursister efter ny ordning (6 mdr)

1 uklassificerede reservelægestillinger

Der er 2 vagtlag:

SLBeskrivelseafGNsomuddsted/ma

Bagvagtslaget arbejder i døgnvagter med tilkald fra bolig. Der er 1 bagvagt til afdelingen og 1 til transportvagt.

Forvagtslaget arbejder i 2-holdsdrift i bunden vagt.

Ca. 130 sygeplejersker, heraf

3 afdelingssygeplejersker den ene tillige med oversygeplejerskefunktion

3 assisterende afdelingssygeplejersker

3 kliniske sygeplejevejledere

5 sekretærer + en medhjælp

3 laboranter

Neonataalklinikken består af

Sengeafsnit 5023 og 5024 samt 2 isolationsstuer på afsnit 5021.

Kontorområde 5021

Laboratorium

Speciallægeambulatorium 5023

Sengeafsnittet er opdelt i 3 kliniske teams, som varetager hele patientforløb fra intensiv behandling til ambulant kontrol. I hvert team er der 1 afdelingssygeplejerske, 1 assisterende afdelingssygeplejerske, 1 klinisk sygeplejevejleder, 2-3 speciallæger og 2-3 reservelæger, 1 sekretær og 1 laborant.

Hvert klinisk team har et fagligt speciale:

Team 1 varetager pleje og behandling af børn indlagt med neurologiske sygdomme, for eksempel svær asfyksi, kramper, myelomeningocele og hydrocefalus, samt børn af mødre med diabetes mellitus

Team 2 varetager pleje og behandling af børn indlagt med børnekirurgiske lidelser, for eksempel øsofagusatresi, tarmatresier, diafragmahernier og nekrotiserende enterocolitis, samt børn af mødre med misbrugsproblemer

Team 3 varetager pleje og behandling af børn indlagt med hjertesygdomme, samt børn af immuniserede mødre.

De øvrige patientgrupper – for tidligt fødte børn, inficerede børn mv. deles jævnt mellem de 3 teams.

Afdelingens arbejde består i:

A: Specialfunktioner

- 1) Lands-landsdelsfunktion for Østdanmark inklusive Bornholm, Færøerne og Grønland: Lav FV, kompliceret respiratorbehandling, kirurgiske lidelser..
- 2) Landsfunktion for behandling af visse nyfødte: mb. cordis, børnekirurgiske lidelser, ECMO
- 3) Lokalfunktion for Københavnsområdet.

B: Samarbejde indenfor Danmark

- 1) Samarbejde med de øvrige danske børneafdelinger
- 2) Samarbejde med andre intensive/anæstesiaafdelinger med ansvar for nyfødte og små børn
- 3) Samarbejde med Grønland og Færøerne om nyfødte og små børn.

C: Samarbejde indenfor Rigshospitalet (se tegning om geografi Bilag 0))

- 1) Svangre-Føde-Barselafsnit
- 2) Andre børneafsnit på RH
- 3) Børnekirurger
- 4) Børnecardiologer
- 5) Thoraxkirurger
- 6) Serviceafdelinger (Blodbank, Klinisk Kemisk afdeling, Røntgenafdeling. m.v.)

2. Kursistens arbejde:

Som kursist opholder du dig i 6 (8) måneder på Neonatalklinikken. Som hovedregel vil du blive fast tilknyttet ét team under ansættelsen.

Som nyansat læge følger du de første 2 uger introduktionsprogrammet, og du er derfor sat til almindelig dagtjeneste i denne periode.

Den første dag er der fælles introduktion til Rigshospitalet. Anden dag er der introduktion til Juliane Marie centret. Tredje dag er der rundvisning i Neonatalklinikken, hvor du bliver præsenteret for afdelingens læger, sekretærer, laboranter og plejepersonale. Klinikens fysiske rammer og noget af papirarbejdet gennemgås, ligesom du bliver introduceret for personalet på fødegangen og orienteret om de praktiske forhold i forbindelse med Neonatalklinikken samarbejde med fødeafdelingen.

I introduktionsperioden i øvrigt forventes du ud over selve introduktionsprogrammet i et vist omfang at deltage i afdelingens almindelige arbejdsopgaver. Hvis du af en eller anden grund ikke deltager i det fulde introduktionsprogram, er du selv ansvarlig for at indhente det manglende.

Vagtarbejdet og dagarbejdet er på grund af afdelingens akutte præg meget ens.

Det daglige arbejde foregår på:

Fødegang

Barselgang

Neonatalklinikken med stuegang og praktisk forefaldende arbejde

Dit kliniske arbejde består i at:

- bistå på fødeafdelingen ved risikofødsler
- forestå den indledende behandling omkring fødslen
- forestå indledende behandling efter indlæggelse/overflyttelse
- følge børnenes tilstand
- foretage de fornødne ændringer i behandlingen under supervision af speciallæge.

Du er sammen med en speciallæge i dit team kontaktlæge over for forældrene, og varetager information, planlægning af undersøgelser og behandling. Du deltager i alt klinisk arbejde på afdelingen.

SLBeskrivelseafGNsomuddsted/ma

I vagten har du en bagvagt i tilkald. De første 2 aften-nattevagter er din bagvagt på afdelingen hele døgnet. Bagvagten forlader først afdelingen, når der er ro, og I sammen har diskuteret de indlagte børn. Bagvagten skal informeres/tilkaldes ved behov efter nærmere regler, se Tilkald af bagvagt.

3. UDDANNELSESPROGRAMMETS INDHOLD

3.1. Teoretisk viden

3.1.1. Selvstudium

På alle afdelingens PC-ere er der en elektronisk procedurevejledning til de almindeligst forekommende procedurer. Du kan finde procedurevejledningen på nettet: www.rh-vejledninger.dk password og bruger-ID er begge *riget*.

Derudover anbefales i introduktionsperioden

N.R.C. Robertson: A Manual of Neonatal Intensive Care. Edward Arnold Publishers Ltd. (3. udgave 1993).

Til opslagsbog og supplerende læsning anbefales N.R.C. Robertson: Textbook of neonatology. Churchill Livingstone (3. udgave 1999).

På dansk findes: B. Peitersen og M. Arrøe: Neonatologi.

Rigshospitalets lægebibliotek er nedlagt, men på ULB2 er der adgang til litteratursøgning på CD-ROM m.m.

3.1.2. Konferencer og arbejdsplan (se også Bilag 3):

Morgenkonferencen

Den vagthavende, afgående forvagt er ordstyrer og orienterer om nyindlagte børn og døgnets problemer. Der lægges planer for specielle børn og dagens arbejdsplan gennemgås (25 min).

Efter morgenrunden

Kort tværfaglig konference (15 minutter) i dit eget team, derefter enten fortsat lægekonference eller specialkonferencer.

Røntgenkonference

Finder sted dagligt kl. 9.00 på røntgenafdelingen. Røntgenbilleder optaget i sidste døgn gennemgås og diskuteres.

Middagskonference

Den vagthavende bagvagt leder den lægelige klinisk konference fra kl. 13.00 – ca. 14. Alle patienterne gennemgås og specielle problemstillinger fremlægges og diskuteres. Du fremlægger de patienter, du selv har gået stuegang på eller været involveret i. Her skal du give dine casepræsentationer ('5min').

Fælleskonference med Obstetrisk Klinik og ultralydsklinikken

Tirsdag kl. 8.35, hvor overflyttede børn gennemgås og problemstillinger af fælles interesse diskuteres.

Konference med børnekirurgerne

Torsdag kl. 8.40. Fælles patienter bliver gennemgået med henblik på behandlingsplan.

Konference med børneafdelingen og andre speciallæger

Foregår i forbindelse med middagskonferencen efter behov.

3.1.3. Undervisning af læger

Du skal i løbet af dit ophold på afdelingen deltage i afdelingens undervisning.

Onsdag morgen kl. 8.40 til 9.00 underviser en af afdelingens læger. Undervisningen kan bestå i fremlæggelse af en case, litteraturgennemgang, forskning eller andet.

Fredag morgen kl. 8.40 til 9.00 er afsat til audit. Når et barn dør på GN, lægger sekretæren journalen med en auditseddel til den læge, der har skrevet indlæggelsesnotat. Denne læge er ansvarlig for fremlæggelse og diskussion.

Første tirsdag i hver måned afholder Neonatalklinikken lægemøde med undervisning fra kl. 15.30 til cirka 17.30.

3.1.4. Kurser

Den teoretiske uddannelse i neonatologi i den pædiatriske speciallægeuddannelse foregår på A-kursus. Reservelæger har ret til 5 dages frihed med løn pr. år til uddannelse.

3.2. Klinisk uddannelse

I dit uddannelsesprogram indgår DPS's målbeskrivelse for den neonatologiske uddannelse og angivelse af, hvordan målene tænkes opfyldt her på afdelingen. Der er desuden en oversigt over de strukturerede kollegiale bedømmelser, som du skal have udfyldt under din ansættelse, samt et antal ekstra som vi bruger på neonatalklinikken. I samarbejde med din vejleder, bør du planlægge rækkefølgen.

Alle speciallæger i afdelingen vil hjælpe dig med såvel færdigheder som evaluering.

Under din ansættelse på Neonatalklinikken indgår et ophold hos børnekardiologerne, der har lavet uddannelsesprogrammet hertil.

3.3. Administrativ uddannelse

Ligger ikke indenfor ansættelse som kursist.

3.4. Forskning

På initiativ af den enkelte yngre læge eller klinikkens overlæger og afdelingslæger kan du blive engageret i klinikkens forskningsaktiviteter. Afdelingslæger og overlæger fungerer som vejledere.

3.5. Undervisning

Alle medarbejdere i Neonatalklinikken er forpligtet til at deltage i undervisning af

- medicinstuderende, der i 13. semester er på afdelingen.
- sygeplejestuderende
- jordemoderstuderende
- sygeplejersker
- kolleger

Undervisningen foregår dels i den almindelige hverdag i forbindelse med stuegang og for eksempel risikofødsler, dels formaliseret. Dette skal aftales evt. ved hjælp af din hovedvejleder.

3.6 Vejledning og evaluering

Din hovedvejleder hjælper dig med at få gennemført uddannelsesprogrammet.

I skal efter Sundhedsstyrelsens anvisninger have en start-, midtvejs- og slut-evalueringssamtale, hvor I diskuterer og planlægger din funktion og uddannelse i afdelingen, ønske om deltagelse i forskning m.m. Den daglige vejledning ydes primært af samtlige afdelingens læger og øvrige personale, idet det daglige arbejde foregår i tæt tværfagligt samarbejde.

4. HOLDNING OG ETIK

Alle yngre læger deltager i fælles drøftelser mellem klinikkens personale om problemer i forbindelse med behandling af alvorligt syge børn, børn med alvorlig risiko for udvikling af handicap, samt døende børn.

Diskussionerne foregår

- tværfagligt i de enkelte teams
- i forbindelse med afdelingens konferencer
- i forbindelse med det månedlige lægemøde (1. tirsdag i hver måned), specielt i forbindelse med audit
- som tværfaglige aftenmøder, der bliver arrangeret efter behov

Der er i klinikken udarbejdet en vejledning "Omsorg for døende børn og deres forældre", der tjener som vejledning for alle personalegrupper.

KLINISK UDDANNELSESPROGRAM FOR KURSISTER

Målbeskrivelse

- Efter 6 måneders ansættelse som kursist skal du have opnået de mål, der fremgår af Målbeskrivelse for Speciallægeuddannelsen i Pædiatri og det skal dokumenteres i Pædiatrisk Logbog, som de foreligger i din Portefølje for speciallægeuddannelsen i Pædiatri.

Vedlagt:

Oversigt over Struktureret kollegial bedømmelse

Checkliste

Vejledersamtaler

Arbejdsplan for læger

Tilkald af bagvagt

Du får tilsendt:

Månedsskema

Introduktionprogram

Mette Arrøe, juli 2004.

Opdateret af Gorm Greisen, dec 2004